

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
ایلاف ۳۰۱، غروشدور .

ممالک حیدیه ده سنه لکی (۶۷)، الق
ایلاف (۹)، فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سننده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه . وفاق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله یازیلر اعاده
اولونماز .

۱۳۳۰ (۱۳۳۰) ۱۳۳۰

اخطارات

رساله مزین آلمدیغی کوسترمک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر هرته طرفدان
انتباس اولونه پیلایر .

§

کوسوبلرک، امضالرک وضع و اوقوتاقی
اولمسی و آبونه صره نومروس محتوی
بولونمس لازندر .

§

ممالک اجیدیه ایچون بونه اولر
درملریشک و انسرجه ده یارلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان ییه در وادیغشک
واضعا پیلدیرلمسی رجا اولنور .

عدد ۲۹۹

۱۳ جمادی الاول ۱۳۳۲

پنجشنبه

۲۷ مارت ۱۳۳۰

جلد ۱۲

مَقَالَات

مذاهبک تلفی

و

اسلامك به نفايه جمعى [۱]

« فبشر عبادى الذين يستمعون القول فيتبعون احسنه ، اولئك الذين هداهم الله واولئك هم اولوا الالباب = اويله ايسه ، حبيم ، سوزى ديكه يوبده اك كوزانه اتباع ايدن قوللرى تبشير ايت : انلر . اللهك هدايته مظهر اولان كيمسه لردر ؛ اصحاب عقولده آنجق آنلردر . - فرقان حكيم »

ياربى ، بزي طوغرى يوله كيدن وطوغرى يولى كوسترن قوللردن ايله ! ياربى ، بزي ، كنديلرينه انعام واحسان ايتديك ائمه وارئيندن ايله ! يوللرى صايته رق غصب الهيكه مستحق اولانلردن ايله ! بيغمبريمز حضرت محمده ، آل واصحابنه ، تابعينه ، يوم قيامته قدر اولنرك طريقته سلوك ايدنلرده سلامتلر احسان ايله اللهم !

حكمتى جليل ، كلهمى على ، رحمتى ، هر شىء محيط اولان جناب حق ، انسانلرى طوغرى يوله سوق ايتك ، امر معيشتلرينه متعلق خصوصانده حال وشانلرى اصلاح ايتك ؛ كنديلرى سعادت اخرويه حاضره لاق ايچون بيغمبرلر كوندردى ؛ كتابلر انزال بيوردى . بشرت حقنده جارى اولان قانون الهيسى ، نوع انسانينكده ، دور طفوليتدن سن تميز ورشده بالتدريج ترقى ايدن افراد انسانيه كى ، تدريجاً ارتقاسنى ايجاب ايتديكندن فاطر حكيم ، هر دورده كلهن بيغمبرلر انسانلره قارشى سويله جكلرى شيلرى ده اودورده بولنلرك استعداديله متناسب برصورتده قىلدى ، بردورده آنلره مدركات حسه مناسب شيلر ايله خطاب ايتدى ؛ ديكر دورده وجدان نفسه مناسب شيلر ايله خطاب ايتدى ؛ اونلرى عبادت و طاعته اولاً قهر والزام ايله سوق ايلدى ؛ ثانياً اقناع ايله ، تمثيلات ايله جذب ايلدى . بشرت بوصورتله سيرنده دوام ايدرك اودرجهيه كدى كه ، قلب ازمان ايله ، عقللرى ارتقا ايلدى ؛ حسن و وجدانك مدركانده عقلى حكم قيلميه استعداد كوستردى .

بونك اوزرينه بشريته ؛ اساس دىنى ، فكر واستدلال اوزرينه مؤسس اولان خاتم النبيين بعث بيوردى . ايشته ، بونى ذیشان بينات ساطعه ايله ، هدايت واسعه ايله ، تقليدندن ، هوا وهوساته اتباعدن نهى ايدن بر كتاب ايله كدى ، عقلك شاننى اعلا ايتدى ، نقلى كلامق ايچون يالكلر اوزنى مخاطب قىلدى . بونك اوزرينه اونك دين سرمديسى ، دين برهان ، دين حجت اولمق ، اوهام وظنوننه اتباع ايدنلرك برشى سيلمكلىرى ، طوغرى يولى كورمكلىرى يوزلرينه چارمقله ، حتى بوكيلرك حاللرىنى « صم بكم عمى فهم لا يرجعون .

[۱] بوعنوان ايله كلهك هفته انتشار ايدمك اثر . همك مقدمه سى در .

انهم الا كالانعام بل هم اضل اولئك هم الغافلون » طرزنده تصوير ايتمكه اديان سائر اوزرينه كسب رجحان ايتدى .

بو كتاب مبین ، عقائدك صحتنه ، انفس و آفاقد اولان آيات و بينات ايله احتجاج ايتدى ؛ دعوت ايلدىكى عبادتك ، مكارم اخلاقك فوائدىده بيلدردى . انسانلر ايچون مشروع قىلدىنى سنت واحكامده اولان مصالح ناسه اشارت ، ظامر دباطن فواحش ومنكراتدن اولوبده اوزرلرينه تحريم ايتدىكى شيلرك مفاستىنى كوستردى . بناء عليه انسانلر آنجق بو كتاب ايله ؛ اوت بوكتابك ، كنديلرى دينده بصيرت وينه اوزره بولمكلرى دعوت ايتسى ، دينده حرج ومشقت اولمديغنى بيلديرمى ، قدرتلرى داخنده اولان شيلرى طاب ايله اکتفا ايدرك كنديلرينه قولايلىق كوسترمى ، جناب حقك غنى عن العالمين اولديغنى تقرير بيورمى ايله انسانلر نائل هدايت اولدى .

قرآن ، انسانلره بوكى - مكامى بيلدیرمك شونى تعليم ايتمش اوليوردى ؛ انسانلره لايىق ، بلكه واجب اولان ، بتون مخاطب اولدقلى شيلرك حكمتنى ا كلامق ، بونلرى اتيان ايتمك كنديلرى ايچون نه صورتله مصاحت ، وسيله سعادت ؛ ترك ايتمك ده ناصيل فساد و شقاوت اولديغنى دوشونمك ؛ كور كورينه حركت ايتمك در : « قل هذه سبلى ادعوا الى الله على بصيرة أنا ومن اتبعنى وسبحان الله وما أنا من المشركين . - فرقان حكيم » صكراده كنديسنه اتباع ايدنلرى : « والذين اذا ذكروا بايات ربهم لم يخروا عليها صماً وعمياناً . - فرقان حكيم » قول صمدانىسيه توصيف ايدىيور .

بردين كه اونك حال وشانى بويله در ، اودين هوا وهوساته اتباعه ، اختلاف آرايه ، علمانك فرقه فرقه آيرلمسه ، سلاطين ورؤسايه آلت اولمكلرينه مساعد اولمقدن بك يوكسك در ؛ هيچ بروقت بوكى احواله مساعده كوسترمز . بو ، اويله بردين دركه : كيجهسى كوندوزى قدر آچيق در ، مسامحه كاردرد . كيزلى وقياقلى برنقطه سى يوق در . فصلكه صاحب دين اولان ذات رسالتدن بويله وارد اولمش در : « وان هذا صراطى مستقيماً فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله ، ذلكم وصاياكم به لعلكم تنقون » ، « ان الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعا لست منهم فى شىء انما امرهم الى الله ثم ينبئهم بما كانوا يفعلون » ، « واعتصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا ... » ، « ولا تكونوا كالذين تفرقوا واختلفوا من بعد ما جاءهم البينات واولئك لهم عذاب عظيم . » ، « فاقم وجهك للدين حنيفاً فطرة الله التى فطر الناس عليها لا تبديل لخلق الله ذلك الدين القيم ولكن اكثر الناس لا يعلمون . مبین ايله واتقوه واقیموا الصلوة ولا تكونوا من المشركين . من الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعاً كل حزب بما لديهم فرحون . - فرقان حكيم . » كرك بو آيتلر و كرك بونلردن بشقه دهانه قدر آيت وارد كه جمله سى ده ، امتى ، خلاف و تفرقندن شدتله تنفير ايتمكده درلر .

بك اعلا ، دين بويله ! يا ، بودينه انتساب ايدنلرك حالى نه اولدى ؟ . . . اولردينلرنده بصيرت اوزره اولديلمى ؟ يوقسه بصيرتى ترك ايدوبده تقليده ، كور كورينه شونك بونك افكار و آراسنه مى دوشديلر ؟ عجباً ، اللهك يولى اولان صراط مستقيمه اتباع ايدرك اونی تعقيماً

يورديلمى ؟ يوقسه — شيطانك يولى اولان — برچوق يولره صابوبده سبيل آلله دن ايرلديلمى ؟..

اخوت دينيه بي محافظه ايتك صورتيله برملت حالنده دوام ايتديلمى ؟ يوقسه دينك شدتله منع ايتديكى تفرقه بي التزام ايدرك — مذهبلك مخالفتى ، يكيدين يكي به احداث اولان طرق ومشاربك مباينتى طولاييسيله — يكديكريتك دشمن بي امانى اولاجق صورتده مختلف فرقه لره مى ايرلديلر ؟...

مادامكه خلاف ، بشریتده طبيعى برشى در ، وكندينه مخصوص اولان علاج ايله تداوى ايدمديكى صورتده ام واقوامك هلاكنى تسريع ايدنك بيوك سائق در ؛ احوالده مسلمانلر ، آره لرنده وقوعه كلهن خلافك هپسنده جناب حقه كوستر مش اولدينى علاجه نه دن مراجعت ايتمه يورلر ؟ جناب حق ، امت آره سنده تحدث ايدمك اولان خلاف واختلافك حل وفضائى قرآن ايله حديثه حواله ايدك دييورمى ؟ ! « فان تنازعتم فى شئ فردوه الى الله والرسول ان كنتم تؤمنون بالله واليوم الآخر . ذلك خير واحسن تأويلا . — قرآن حكيم » .

سياسى نزاعلر ايله — كه دينى نزاعلرده بوكا تابع اولمشدر — مسلمانلرك جمعيتلرى بارچه لهرق فرقه فرقه اولديلر . هر فرقه بر مذهبه انتساب ايدرك اومذهبي ، سائر مسلمانلره قارشى كنديسى ايجون حجت اتخاذايديوردى ؛ اوت ، بر مذهب اربابى ديكرلرينه قارشى كندى مذهبنى حجت كوستريوردى . مسلمانلرك بوصورتله حركت ايتملرى منازع فيه اولان شيلرى الله ، رسولنه رد ايله كتاب كريمى ، سنت نبويه بي حكم بايمالرينه مانع اوليوردى . چونكه بونلر كندى مذهبلىنى اساس اتخاذايدرك آيات كريمه واحاديث شريفه بي — كرك تاويل ايله كرك منسوخ اولديغنى ادعا ايتمكه — مذهبلىنه ارجاع ايديورلردى . بونى ياقمقدن مقصدلرى سياستى دين ايله تقويه ايتك ايديسده نتيجه ده هم سياستى ، همده دينى ضايع ايدرك امت اسلاميه بي ده اسفل سافلينه يووارلاديلر ؛ بناء عليه هم دنيا ده همده آخرتده خائب وخاسر اولديلر كه بوندن زياده فلاكت اولاماز .

مسلمانلرك سوء سياست سبيله دنيا ده اوغرادقلى خسرانلر ، فلاكتلر ، ضايع ايتدكلى سيادت وسلطنتلرى هر كسجه معلوم در . زيرا لك بيوك اسلام قيله لرى ، لك كوزل اسلام مملكتلرى بوكون اجنيلرك استيلاسنه معروض قالمشدر . اللرنده بولنان بقيه ممالككده تا قلبكاهنه قدر ؛ اجنبى نفوذى ، اجنبى حكم وسلطنتلرى يرلشدى . مسلمانلرك تعقيب ايتدكلى فاسد سياست طولاييسيله مملكتك قلبكاهنه قدر صوقولان بو نفوذ ، بوساطنت اجنبيه — معاذالله — بقيه ممالككده اللرندن چيقمسيله تهديد ايدوب طوربيور ؛ مسلمانلر ايسه حالابى حركت ، لا قيد ، كوندن كونه مملكتك هر طرفه صوقوليه چالیشان ميقرولردن تماميله بيكانه ! !

آخرتده كي خسران ومحروميترلرينه كانجه : بوده ، اكثر مسلمانلرك دينده بر چوق بدعتلر احداث ايدرك عصر اول مسلمانلرينك اتباع ايتدكلى يولدن انحراف ايتمليه ثابت در ؛ عصر اول مسلمانلرينك اتباع ايتدكلى يول ، جناب حقه « ان هذا صراطى مستقيماً فاتبعوه... » نظم جليلى ايله بيلديرمش اولدينى ، الهى بريولدر كه اورايه اتباع ايدنلر جناب حق طرفدن بصيرت وبرهان اوزره اولورلر ، الله اونلرك بصير وبصيرتلىرى آچارده دنيا وآخرتده كي مصلحت ومضرقتى آكلارلر .

اوت مؤمنين اولينك كيتدكلى يول ، آليزده بولنان قرآنك سوق وهدايت ايله ديكي طريق نجاتدن بشقه برشى دكل در ؛ اوقرآنكه اختلاف ايجنده بوغولوب كيدن جمهور متأخرين اوزرينه منطبق اولميه حق شيلر ايله مؤمنين اولينى توصيف ايله مش ، خالفين ومتخالفيندن سلب ايله ديكي شيلرى — طاعتلى سبيله — كنديلرينه ويرمشدر .

تاريخى آچده اهل سنت ، شيعه ، خوارج بيننده ، حتى مذهب اهل سنته منتسب اولانلر — مثلاً : اشاعره ايله حنابلر ، حنفيه ايله شافعيه ، شافعيه ايله حنبليه — آره سنده تحدث ايدن منازعاتى اوقو !

اكر بونلرى اوقورسه لك يوقايدن برى ايراد ايله ديكم سؤاللرك جوابى بولورسك ، تاريخده كوريله جك شيلرك لك غريبندن در كه شافعيه ايله حنفيه بيننده كي عداوت ، تاتارلرك مسلمانلر اوزرينه هجوم ايدرك اسلام مملكتلرينى محو وهلاكه ، غارت ويغمايه قويلالرينه سبب اولمشدر . او هجوم كه : قواى اسلاميه لك اساسى بارچه بارچه ايدن ، همده بعدما قطعيا التيام پذير اولميه حق صورتده بارچه لايان صدمه لك برنجيسى اولمشدر .

مع مافيه مسلمانلرك نه قدر تفرقه حالنده بولندقلرينى و بو اختلاف و تفرقه يوزندن اوغرادقلى اليم فلاكتلى آكلامق ايجون تاريخ كتابلرينى ، مذهب كتابلرينى اوقوميه ده لزوم يوق ! اليوم مسلمانلر ايله مسكون اولان مملكتلره عطف نظر ايدر ، بومذاهبه منسوب اولانلرك اكثريستك نفوسنده دينك نه قدر ضعيف اولدينى نظر دقتدن كچيريلرسه آره لرنده شدتلى بر صورتده حرب وجدال آتشنك حكمران اولدينى كوريلور ؛ ظاهرآ براولدقلى ظن ايدلسده قبلرينك يكديكردن آرى اولدينى آكلاشيلر . فصلكه جناب حق كنديلرنده ايمان اوليالرى توصيف ايدركن ده بويله بيوربيور : « تحسبهم جميعا وقلوبهم شتى ۱۰۰ » ذاتاً تفرقه حالنده يشايان افرادك — حفظ آلله بولنانلر مستثنا — ايمانى ده يوقيا ! جناب حقه حفظ اماننده اولان بوزوات كرام ايسه ، دينى نشئت اولاسنده كي حاله افراغ ، اخوت دينيه بي اعاده ، خلافى ازاله ، توحيد كلمه اوغورنده بتون اذالره تحمل ايدمك اولانلردر .

اوت ، ظاهرآ بركى كوريله ن مسلمانلر باطنا متشت ، متفرق درلر ؛ حتى برچوق مملكتلرده حنفيلىك شافعيلىك ايله برلكده نماز قيلمداقلى كورولور ؛ بعضلرينك جماعته نماز قيلاركن امامك آرقه سنده « آمين » ي

ایدیورلر، اونلره قوت و یرورلردی. چونکه بونلر، آلت سیاست، اعوان ریاست درلر. آنک ایچوندر که بونلرک آره سنده امتک اصلاحی ایچون چالیشانلرک سسلری چیقمیور، یاخود غایت بوغوق چیقمیور، موقلمری ده بک قورقونج بر حالده بولمیور ایدی. حتی بونلرک برکنابی اشتهار ایدمک اولسه همان یاقیلردی. فصلک غزالینک احیاء علوم الدین کتابی یاقلمشدر. یاخود سسنى بر آرز یاده یوکسلنه رک حق سوبایه جک اولسه در حال زندانلره آتیلردی؛ فصلک شیخ الاسلام تقی الدینی بویله یایدیلر.

عصر اخیرده ایسه سیاستک اهل علم، اهل دین اوزرینه اولان استبدادی ممالک اسلامیه نك هر طرفنده بک شدتی بر صورتده حکمفرما اولیه باشلادی. بونک اوزرینه در که مسلمانلردن اهل استعداد اولانلر، اوزرلرینه چوکن کابوس استبدادک تأثیرله کوزلرینی آچارق امت اسلامیه قارشى فاسد بر سیاست حاضر لانه دن اول هر حالده بر اصلاحه شدتله محتاج اوله قلرینی اکلادیلر، نفخه حریتی تحریری قالقیشدیلر. ارادقلى حریتی مصر، هند گبی مملکتلرده بولنجه همان امتی اصلاحه دعوت ایتمکه باشلادیلر. اللهدن اولیه امید ایدرزکه بوکا موفق اولاجق اولانلر، دعوتی اصلاح دینی دن باشلایانلردر. چونکه بوتون اصلاحاتک، وقوف عایی، نجاح وفلاحک مفتناحی، آنجق دینده بایله جق اولان اصلاحدر [۱]

دعوتسز اصلاح اولامیه جق کبی، دیلیسز، حجتسز اولان اصلاحده شایان قبول دکلدر. حال بوکه تقلید باقی اولدقجه دلیل، حجت یوقدر. [تقلیدک بولندینی یرده دلیل، حجتله زوم کورماز. مادامکه تقلید ایدلور، بلادلل قبول ایدلیور دیمکدر. بونک ایچون تقلیدجیلک دوام ایتدکجه دلیل، حجت اولاماز، بونلر بولندقجه اصلاحده قابل دکلدر.]

[۱] مؤلفک دینده بایله جق اصلاحاتدن مقصدی بر طاقم توریدیلرک مجدعنوانیلله اورتیه آتیلهرق اساسات دینیه ده تعدیلات اجرا ایتیه قالقیشمه لری کبی بر تعدیلات دکلدر. چونکه بو، دینی تغییر ایتمکدن بشقه برشی دکلدر بلکه بایله جق اصلاحاتک دینه تطبیق ایدلمی، برده دینه قاریشان برطاقم بدعتلری خرافلری نیز لیه رک دینی صافیت اولیه سنه ارجاع ایتمکدر. ایشته مؤلف «الاصلاح الدینی» عنوانیلله نشر ایتدیکدی دیگر بر مقاله سنده فکری شیو صورتله ایضاح ایدلیور: «اصلاحات دینیه دن مقصدسز، دینی محافظه، دین ایله عمله، مسلمانلری برغایه اوغرنده جم ایتمکه مؤدی اولان شتیدر. بناء علیه اصلاح اسلامی نك الک مهم رکنی مسلمانلری ماده و معنأ بر اعتقاد اوزرینه طویلامق، هر هانکی بر احکامدن اولورس، اولسون اولنری یالکز بر قانون شرعی اطرافنه جم ایتک، لسانلرینی توحید ایتمکدر. بواصلاح، خلیفه مسلمینک حمایه سی آلتنده تشکل ایدمک اولان بر «جمعیت اسلامیه» به متوقفدر. اقطار اسلامیه نك هر طرفنده او جمعیتک شعبه لری بولمه لی. الک بیوک شعبه سی قبله اسلام اولان مکة مکرمه ده؛ بو شعبه نك الک مهم اجتماعی، موسم حجه اولی در. بواجتماعه اقطار ساثرده کی شعبه لری دیگر اعضا لری ده بولنه رق کرک جهراً، کرک خفياً ویریله جک قرارلری آلوب مملکتلرینه عودت ایتلی درلر. الک بیوک شعبه نك مکده بولنوبده دارالحلافه ده بولنه مسنی ترجیح ایدن اسبابک بریسی ده بو، یعنی اقطار اسلامیه نك هر طرفنده مسلمانلرک اورایه طویلامسی در. دها صوکره مکة مکرمه نك دسائس اجنبیه دن اوزاق بولنسی ده آبروچه برسبدر...!»

مترجم

جهراً سوبیلوب، بعضیلرینک خفياً سوبیله مسی، یاخود هیچ ذکر ایتیه مسی، شهادت توحیدده عندالاستننا بر قسمک یارمغنی قالدیروب دیگرینک قالدیرمامسی بیله خلافه، عداوته سببیت ویرمشدر. حتی بو کبی خلاف هندستانک بعض یرلرنده، حق ایله باطل، هدایت ایله ضلالت بیننی تفریق ایدن شیلردن عد ایدلمشدر. مع مافیله بونده تعجب ایدمک برشی ده یوقدر؛ چونکه بونلر، - سلفیه، اشاعره کبی - «أنا مؤمن انشالله» دینه کیمسه نك کفرندن بحث ایدن، «ذمی به قیاساً شافعیه بی نکاح جائزدر» دینه کابلراوزرینه صاپلانوب قالمشدر. «افلم یدبروا القول ام جاءهم مللم یأت آباءهم الاولین. - فرقان حکیم». اول یکن ملتر کبی، کندیلرینی یروزینه استخلاف ایدمک کبی، کندیلری ایچون راضی اولدینی، خوش کوردیکی دینلرینی ینه کندیلرینه تمکین ایدمک کبی، قورقورینی امن وراحته تبدیل ایدمک کبی، کندی مضرتلرینه کافرله یول ویرمیه جک کبی جناب حق مسلمانلره بیلدیرمه دیمی؟ اوت، بیلدیردی! جناب الله ایسه هیچ بروقت وعدنده خلف ایتیز؛ وعدنده خلف ایدنلر یالکز مسلمانلرک کندیلری در: «وما کان ربک لیهلک القرى بظلم واهلها مصلحون. - فرقان حکیم»

اوت شوامت ایچنده دائماً حقک ظهیری اولان بر قوم بولندینی کبی الی الابدده اکسک اولمایه جق در؛ فصلک حدیث شریفده ده بویولده وعد نبوی وارد اولمشدر. لکن بونلر آز اولدقلى جهته - حدیث آخرده وارد اولدینی کبی - دائماً غریب قالدیلر. بوندن دها غریب حال تصور اولنورمی که بونلر، دائماً کفرایله، زندقلق ایله توصیف اولنیورلردی. چونکه بونلر، مسلمانلرک کتاب الهی به، سنت نبوی به اتباع ایتملری، انلرک کوستردیکی طریق هدایتدن آیرلما لری واجبدر دیورلردی. بنی اسرائیل، کتابلردن یوز چویرمک، کتابی تحریف ایتمکه توصیف اولندقلى؛ اونلره مملکتلرینه اوزاق اولق، وطنلردن مهجور قالمق، ذات و مسکن وادیلرنده یوارلنق، استقلاللرینی محو ایتک کبی عذابلر حلال قیلندینی زمان اونلرک ایچنده ده حقه ظهیر اولان، کندیلرینی طریق حقه ارشاد ایدن بر فرقه یوقی ایدی؟ اوت، وار ایدی! لکن نه چاره که، بو فرقه محقه، اقلیتده بولنیوردی؛ بونلرک امرلری مطاع اولمیور، کوستردکلى طریق هدایته اتباع ایدلیوردی. بناء علیه امت آره سنده بونلرک هیچ تأثیری کورلیور، عادتا اولمتدن دکل ایشلر کبی طانیلیورلردی.

امت اسلامیه ده اولیه زمانلر کچیردی که: او عصرده ظهور ایدن عللر، علمک اطوار کالیه سنده، یاخود عملک خاتمه سنده بولنیوردی. اونلر، دائماً امت اسلامیه بی قرآنه اهتدا، سلف صالحینک سیرتنه اتباع ایله امر ایدیلورلردی. بوخصوصه یالکز حجة الاسلام ابو حامد محمد الغزالی ایله شیخ الاسلام ابن تیمیه کبی ایکی امام جلیل و بونلرک عیارنده اولانلری سوبلک کافی در ظن ایدرم.

لکن سلاطین و امرا، دائماً اهل تقلیدی، علمای رسومی تأیید

بناء علیه کور کورینه تقاید قبوسنی قپایه رق نظر واستدلال قبوسنی اچاق کافه اصلاحاتک مبدئی در .

(۱۳۱۵) سنه سی نهایتلرینه طوغری مصرده چیقارمایه باشلادیغ « المنار » مجله سنده تقلیدک بطلاننه دأر برچوق مقالات یازمش ایدم . بومقالاتک برقسمنی طوغریدن طوغریه کندم یازدیغ کبی ، برقسمنی ده امام العلامة ابن قیم الجوزیه - رحمه الله - دن نقل ایتیشدم . ایشته « المنار » مجله سنک اوچنچی ، دردنجی جلدلرنده نشر ایله دیکم « محاورات المصلح والمقلد » مقاله لریده بوجه دزددر . بومقاله لرده تقلیدک باطل اولدیغنی ، استدلال صحیحک یوللریخی ، ساف صالحینه اتباع و دینده بصیرت واجب اولدیغنی ؛ برده کرک مسائل دینیه ، کرک مسائل سیاسییه و قضائییه ده اسلامی بر نقطه یه طویلامه نك نه صورتله اولابیله جکنی پک واضح اولارق کوسترمش ایدم .

بو مقاله لر ؛ فهم و اذعان صاحبی اولان اهل بصیرتک نفوسنده پک کوزل تأثیر حاصل ایله مش دی ، حتی اساتذہ کرامک بعضیسی بومقاله لر - بر کره او قومقله اکتفا ایتمه یه رک - آلتی دفعه تکرار ایتدک لرخی سویلورلردی ، دینه ، عده محبتی اولانلردن پک چوق ذوات بومحاوره لری مستقل بر کتاب حالنده طبع ایتدیرمه می مصرأ طاب ایتدک لرندن بزده بو ذواتک مطلوبی اسعاف ودها زیاده فائده ملاحظه ایدرک بوموضوعه دأر یارسدن وارد اولان سؤاللر ایله « المنار » طرفندن اولنره ویریلن جوابلری ده محاوره نك نهایتنه علاوه ایله دک .

بونی ، مستعد اولانلر ایچون نافع بر خدمت ، رضای آله به سی ایچون خالص بر عمل قیلمسنی جناب الله بدن تمنی ایلرم .

مؤلفی :

آقسه کیلی احمد محمدی

مترجمی :

محمد رشید رضا الحسینی

خرافاتدن حقیقته

اسلام نامی آتئنده یاشایان کتله بشریه نك سفالت حیاتییه سنی کوردن ، اینن واپسینی دیکله یین متحسس بروجدان تصور ایدیله مز که بوفجیه لره قارشى لا قید قاله بیلسون ؛ او اینلره معکس اولان دماغنده قوبان طوفان نرله موجودیتنک صارصیلدیغنی حس ایتسون !

بر وقتلر جهانک الک حاکم واک مترقی برماتی حالنده یاشامش اولان مسلمانلر ، بو کون ، ذلیل و سفیل چامورلرده سورونیور ، حقیر و اسیر طوقاتلر آتئنده ایکلیورلر !

بر زمانلر دنیایه شانلر یاغدی ران رایت اسلام ، بو کون سر نگون اولمش ؛ عصر لرجه جهانلری تیره تن مسلمانلر ، بو کون تحت اسارت و ذلته سقوط ایتمشلر ! ...

ماضیده هر بری بر معموره مدینت اولان بلاد اسلامییه ؛ بو کون ؛ قسوت انکیز بر خرابه حالنی آلمش ؛ قوای طبیعیه یه میدان او قویه جق قدر شہامت کوسترن مسلمانلرک حفیدلری الک ملوث سفالت چامورلرینه

دوشمشلر ، الک قورقونج عطالت کردابلرینه یو وار لاشمشلر ! بر حالده که دیار اسلام واسع بر مزارستانه ، مسلمانلرده جانلی و مسکین بر رجنازه یه دوشمش ! ...

هیچ شبهه یوق که ؛ عمومی اولان بو سقوطک ، یینه عمومی و مؤثر بر عاملی واردر . آوروپاده ، آسیاده ، آفریقاده ، او قیانوسیا ده ، خلاصه ارضک اقطار مختلفه سنده مسکون اولان مسلمانلرک عمومی استیلا ایدن خسته لغک اعراضنده کی مشابہت ؛ منشأ مرضک متحد اولدیغنده شبهه یه محل براقیور ! .. مادامکه دنیانک هر طرفنده محکوم و سفیل ایکله یین افراد انسانیه ، مسلمانلردر ؛ اوحالده اسلاملری بو وضع درک لره سور و کله یین عالمک ؛ بوتون مسلمانلر آره سنده مشترک اولمسی اقتضا ایتمزی ؟

مسلمانلر آره سنده کی رابطه مشترکه ایسه (دین) در . فقط ؛ بر زمانلر عینی دینه انتساب ایدن انسانلر ، جهانلره حاکم ، اقلیملرده فرمان فرما اولمشلردی . یینه بو (دین) ک رهبر لکیله ؛ آثار باقیه سی بو کون بیله جهانی حیرت لره دوشورن معظم بر مدینت تأسیس اولمشدی . بروقتلر اعلا یه خادم اولان بر (دین) ، بر زمان صوکره ؛ افنایه عامل اوله مز ؛ دیمک اولیورکه اعصار ماضیه ده تعالیدن تکامله قوشان مسلمانلرک (دینی) ایله بو کون ؛ انقراضدن اضمحلاله سور و کله یین اسلاملرک (دین) ی آره سنده - اسمأ اتحاد وارسه - حقیقت ده بویوک بر فرق موجوددر ؛ اولکی مسلمانلر حقیقتک پرستشکاری ایدیلر . شمدیکی اسلاملر ایسه خرافاتک اسیریدر . اولکی مسلمانلرک (دین) ی ، اونلره سعی و عرفان نورلری ایثار ایدیوردی . شمدیکی مسلمانلرک عقیده لری ایسه ، کندیلریخی ظلمت و خسران اوچور و ملرینه دوغری سور و کله مکده در . (خرافاتدن حقیقته) ، بو فرقلری کوسترمک ، او خرافه لرک منشأ لرینی آراشدیر مق فکر یله یازلمش بر تجربه قلمیه در . اضمحلال قطعی چوقورلرینه یو وار لانان عالم اسلامی قورنار مق ایچون خرافاتی بیقمق ، حقیقته قوشمقدن باشقه چاره کوره مپورز . اولکی اسلاملری رفاه و سعادت ، شوکت و عزت یه یوکساتن (دین) احیا ایدلمکجه ، بو کونکی اسلاملرک جهاندن نصیبه بقالری اوله میه جغه قناعت ایتلیدر ! چونکه خرافات یاشاتمز ، اولدیریر ! ...

احتمالکه کتابمز ، منفعل لرخی ملتک جهانلتنده آرایان طفیللرک خوشه کیتیمیه جک ، بلکه ده آفروروزلرینه اوغرایه جقدر . فقط دینی تهلمکده ، ملتنی اوچور و مپاشنده کورنلر ، حقیقتی هایقیر مقده ، فلاکتی کوسترمکده تردد ایدرلرسه ، اوکی طفیللردن داها منفر بر درک یه سقوط ایتمش اولمز لر می ؟ ...

بر سنه اول نشر ایدیلن (ظلمتدن نوره) عنوانلی اثریمک مظهر اولدینی حسن قبول ، (خرافاتدن حقیقته) کتابنک تألیفی ایچون بر وسیله تشویق اولدی .

حرمتکار عرفانلری اولدیغ افاضالک ؛ بو یولده کی نشر یاته دوام خصوصنده کی شفاهی ترغیبیلرله هنوز طایبق شرفه مظهر اوله مدیغیم پک